

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2019 m. liepos 4 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Aplinka – Atliekos – Vežimas – Reglamentas (EB) Nr. 1013/2006 – 2 straipsnio 1 punktą – Direktyva 2008/98/EB – 3 straipsnio 1 punktą – Sąvokos „atliekos“ ir „atliekų vežimas“ – Prekių partija, kurią sudarė iš pradžių mažmeninei prekybai skirtos prekės, vartotojų grąžintos prekės arba pardavėjo asortimentui nebereikalingos prekės“

Byloje C-624/17

dėl 2017 m. rugsėjo 22 d. *Gerechtshof Den Haag* (Hagos apeliacinis teismas, Nyderlandai) sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2017 m. lapkričio 6 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą baudžiamojoje byloje prieš

Tronex BV

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas A. Arabadžiev (pranešėjas), teisėjai T. von Danwitz ir C. Vajda, generalinė advokatė J. Kokott,

posėdžio sekretorė M. Ferreira, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2018 m. gruodžio 12 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Tronex BV*, atstovaujamos advokato R. G. J. Laan,
- *Openbaar Ministerie*, atstovaujamos W. J. V. Spek ir L. Boogert,
- Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos M. K. Bulterman, M. A. M. de Ree ir C. S. Schillemans,
- Austrijos vyriausybės, atstovaujamos G. Hesse,
- Norvegijos vyriausybės, atstovaujamos C. Anker ir I. Meinich,
- Europos Komisijos, atstovaujamos E. Manhaeve, F. Thiran ir E. Sanfrutos Cano,

susipažinęs su 2019 m. vasario 28 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

* Proceso kalba: nyderlandų.

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo (OL L 190, 2006, p. 1) 2 straipsnio 1 punkto, siejamo su 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinančios kai kurias direktyvas (OL L 312, 2008, p. 3) 3 straipsnio 1 punktu.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant baudžiamąją bylą prieš *Tronex BV*, kaltinamą tuo, kad vežė atliekų partiją iš Nyderlandų į Tanzaniją, pažeisdama Reglamento Nr. 1013/2006 nuostatas.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Reglamento Nr. 1013/2006 1 straipsnyje nustatyta:
„1. Šis reglamentas nustato atliekų vežimo procedūrų ir kontrolės režimą, priklausantį nuo atliekų kilmės, paskirties vietos ir vežimo maršruto, vežamų atliekų tipo ir jų tvarkymo būdo paskirties vietoje.
2. Šis reglamentas taikomas atliekoms vežti:
<...>
c) kai jos iš Bendrijos eksportuojamos į trečiąsias šalis;
<...>“
- 4 Šio reglamento 2 straipsnyje nustatyta:
„Šiame reglamente:
1) atliekos – kaip apibrėžta [2006 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/12/EB dėl atliekų (OL L 114, 2006, p. 9)] 1 straipsnio 1 dalies a punkte;
<...>
35) neteisėtas vežimas – tai bet koks atliekų vežimas:
a) atliekamas pagal šį reglamentą nepranešus visoms susijusioms kompetentingoms institucijoms arba
b) atliekamas neturint susijusių kompetentingų institucijų leidimo pagal šį reglamentą; <...>
<...>“
- 5 Šio reglamento 3 straipsnio 1 dalis suformuluota taip:
„Vežant toliau nurodytas atliekas taikoma išankstinio rašytinio pranešimo ir leidimo procedūra pagal šio skyriaus nuostatas:
a) jei skirtos šalinimo operacijoms:
visos atliekos;

<...>

6 Direktyvos 2006/12 1 straipsnio 1 dalies a punkte pateikta sąvokos „atliekos“ apibrėžtis. Direktyvos 2008/98 41 straipsnio pirmoje pastraipoje nurodyta, kad šia direktyva nuo 2010 m. gruodžio 12 d. buvo panaikinta ir pakeista Direktyva 2006/12. Pagal Direktyvos 2008/98 41 straipsnio trečią pastraipą, siejamą su šios direktyvos V priedu, nuorodos į Direktyvos 2006/12 1 straipsnio 1 dalies a punktą laikomos nuorodomis į Direktyvos 2008/98 3 straipsnio 1 punkte pateiktą sąvokos „atliekos“ apibrėžtį.

7 Direktyvos 2008/98 3 straipsnyje numatyta:

„Šioje direktyvoje taikomos tokios sąvokų apibrėžtys:

1) „atliekos“ – medžiaga ar objektas, kurio turėtojas atsikrato, ketina ar privalo atsikratyti;

<...>

Nyderlandų teisė

8 Pagal 1979 m. birželio 13 d. *Wet houdende regelen met betrekking tot een aantal algemene onderwerpen op het gebied van de milieuhygiëne (Wet Milieubeheer)* (Įstatymas dėl taisyklių, susijusių su kai kuriais bendraisiais klausimais aplinkos apsaugos srityje) (Aplinkos apsaugos įstatymas) (*Stb.* 1979, Nr. 442) 10.60 straipsnio 2 dalį draudžiama atlikti veiksmus, nurodytus Reglamento Nr. 1013/2006 2 straipsnio 35 punkte.

9 Remiantis 1950 m. birželio 22 d. *Wet houdende vaststelling van regelen voor de opsporing, de vervolging en de berechting van economische delicten* (Įstatymas dėl ekonominių nusikaltimų nustatymo, persekiojimo ir nuteisimo už juos taisyklių nustatymo) (*Stb.* 1950, Nr. 258) 1a straipsnio 1 punktu, šio draudimo nesilaikymas yra ekonominis nusikaltimas, už kurį baudžiama pagal šio įstatymo 6 straipsnį.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

10 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas *Gerechthof Den Haag* (Hagos apeliacinis teismas, Nyderlandai) nagrinėja didmenine prekyba elektroninių prekių likučiais užsiimančios bendrovės *Tronex* pateiktą apeliacinį skundą dėl *rechtbank Rotterdam* (Roterdamo apylinkės teismas, Nyderlandai) sprendimo. Pirmojoje instancijoje *Tronex* skirta sąlyginė bauda už atliekų vežimą pažeidžiant Reglamento Nr. 1013/2006 nuostatas. 2014 m. vasario 10 d. konstatuota, kad ši bendrovė planavo gabenti elektros įrangos partiją (toliau – aptariama partija) Tanzanijoje įsisteigusiam trečiajam asmeniui. Aptariamą partiją sudarė elektriniai vandens virduliai, gariniai lygintuvai, ventiliatoriai ir elektriniai skutimosi aparatai; ši partija nupirka už 2 396,01 euro. Didžioji prietaisų dalis buvo originaliose pakuotėse, tačiau kai kurie prietaisai buvo nesupakuoti. Partiją sudarė, pirma, vartotojų remiantis atitinkamo produkto garantija grąžinti prietaisai ir, antra, prekės, kuriomis pardavėjas nebeprekiavo, pavyzdžiui, dėl pakeisto asortimento. Be to, kai kurie prietaisai turėjo defektų. Vežimas atliktas nepranešus arba neturint leidimo, kaip reikalaujama pagal Reglamentą Nr. 1013/2006.

11 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme *Openbaar Ministerie* (prokuratūra, Nyderlandai) tvirtina, kad aptariamą partiją sudarantys prietaisai nebegalėjo būti įprastai parduodami vartotojams, todėl *Tronex* tiekėjai jų „atsikratė“. Taigi tai yra „atliekos“, kaip jos suprantamos pagal Direktyvos 2008/98 3 straipsnio 1 punktą. Tai, kad šie prietaisai dar turėjo likutinę vertę ir kad *Tronex* už juos iš tikrųjų sumokėjo tam tikrą pinigų sumą, atitinkančią šią vertę, neturi reikšmės. Taigi šios „atliekų“ partijos vežimas trečiajam asmeniui į Tanzaniją turėjo atitikti Reglamente Nr. 1013/2006 įtvirtintus reikalavimus.

- 12 *Tronex* nesutinka su prokuratūros pateiktu aptariamą partiją sudarančių prietaisų vertinimu kaip „atliekų“. Šios bendrovės teigimu, jos tiekėjai ne „atsikratė“ šių prietaisų, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2008/98 3 straipsnio 1 punktą, bet jai pardavė juos kaip įprastas prekes, turinčias konkrečią rinkos vertę.
- 13 Šiomis aplinkybėmis *Gerechthof Den Haag* (Hagos apeliacinis teismas, Nyderlandai) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
- „1. a) Ar mažmenininkas, kuris vartotojo grąžintą arba asortimentui nebereikalingą objektą pagal savo su tiekėju sudarytą susitarimą grąžina tiekėjui (t. y. importuotojui, didmenininkui, gamintojui arba kitam asmeniui, iš kurio įsigijo daiktą), turi būti laikomas turėtoju, kuris atsikrato daikto, kaip tai suprantama pagal [Direktyvos 2008/98] 3 straipsnio 1 punktą?
- b) Ar atsakant į [pirmojo klausimo a dalį] svarbu, ar tai yra daiktas, kuris turi lengvai pašalinamą trūkumą arba defektą?
- c) Ar atsakant į [pirmojo klausimo a dalį] svarbu, ar tai yra daiktas, kuris turi tokio dydžio arba sunkumo trūkumą arba defektą, kad daiktas dėl to yra nebetinkamas naudoti pagal pirminę paskirtį arba yra nebenaudotinas?
2. a) Ar mažmenininkas arba tiekėjas, kuris vartotojo grąžintą arba asortimentui nebereikalingą daiktą perparduoda (partijų) supirkėjui, turi būti laikomas turėtoju, kuris atsikrato daikto, kaip tai suprantama pagal [Direktyvos 2008/98] 3 straipsnio 1 punktą?
- b) Ar atsakant į [antrojo klausimo a dalį] svarbu, kokio dydžio yra supirkėjo mažmenininkui arba tiekėjui mokėtina pirkimo kaina?
- c) Ar atsakant į [antrojo klausimo a dalį] svarbu, ar tai yra daiktas, kuris turi lengvai pašalinamą trūkumą arba defektą?
- d) Ar atsakant į [antrojo klausimo a dalį] svarbu, ar tai yra daiktas, kuris turi tokio dydžio arba sunkumo trūkumą arba defektą, kad daiktas dėl to yra nebetinkamas naudoti pagal pirminę paskirtį arba yra nebenaudotinas?
3. a) Ar supirkėjas, kuris perparduoda didelę partiją iš mažmenininkų arba tiekėjų įsigytų, vartotojų grąžintų ir (arba) asortimentui nebereikalingų prekių trečiajam asmeniui (užsieniečiui), turi būti laikomas turėtoju, kuris atsikrato prekių partijos, kaip tai suprantama pagal [Direktyvos 2008/98] 3 straipsnio 1 punktą?
- b) Ar atsakant į [trečiojo klausimo a dalį] svarbu, kokio dydžio yra trečiojo asmens supirkėjui mokėtina pirkimo kaina?
- c) Ar atsakant į [trečiojo klausimo a dalį] svarbu, ar prekių partijoje yra prekių, kurios turi lengvai pašalinamą trūkumą arba defektą?
- d) Ar atsakant į [trečiojo klausimo a dalį] svarbu, ar prekių partijoje yra prekių, kurios turi tokio dydžio arba sunkumo trūkumą arba defektą, kad atitinkamas daiktas dėl to yra nebetinkamas naudoti pagal pirminę paskirtį arba yra nebenaudotinas?
- e) Ar atsakant į [trečiojo klausimo c dalį] arba [trečiojo klausimo d dalį] svarbu, kiek procentų visos trečiajam asmeniui perparduotų prekių partijos sudaro prekės su defektais? Jeigu taip, kiek procentų yra lemiamą riba?“

Dėl prejudicinių klausimų

- 14 Savo klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar elektros įrangos (kaip antai pagrindinėje byloje nagrinėjami prietaisai), kuri iš pradžių buvo skirta mažmeninei prekybai, bet vėliau vartotojai ją grąžino, arba kurią dėl įvairių priežasčių mažmenininkas grąžino tiekėjui, partijos gabenimas į trečiąją šalį laikytinas „atliekų vežimu“, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1013/2006 1 straipsnio 1 dalį, siejamą su šio reglamento 2 straipsnio 1 punktu ir Direktyvos 2008/98 3 straipsnio 1 punktu.

- 15 Reglamento Nr. 1013/2006 1 straipsnio 2 dalies c punkte nurodyta, kad šis reglamentas taikomas, kai atliekos iš Sąjungos eksportuojamos į trečiąsias šalis.
- 16 Dėl sąvokos „atliekos“ primintina, kad Direktyvos 2008/98 3 straipsnio 1 punkte ši sąvoka apibrėžta kaip medžiaga ar objektas, kurio turėtojas atsikrato, ketina ar privalo atsikratyti.
- 17 Remiantis Teisingumo Teismo jurisprudencija, priskyrimas prie „atliekų“ pirmiausia priklauso nuo turėtojo veiksmų ir sąvokos „atsikratyti“ reikšmės (2013 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Shell Nederland*, C-241/12 ir C-242/12, EU:C:2013:821, 37 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 18 Remiantis Teisingumo Teismo suformuota jurisprudencija, taip pat galima daryti išvadą, kad sąvoką „atsikratyti“ reikia aiškinti atsižvelgiant į Direktyvos 2008/98 tikslą, kuris pagal šios direktyvos 6 konstatuojamąją dalį yra sumažinti neigiamą atliekų susidarymo ir tvarkymo įtaką žmonių sveikatai ir aplinkai, ir į SESV 191 straipsnio 2 dalį, kurioje nustatyta, kad Europos Sąjungos politika aplinkos srityje siekiama aukšto apsaugos lygio ir kad ji grindžiama atsargumo ir prevencinių veiksmų principais. Vadinas, sąvokų „atsikratyti“ ir „atliekos“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2008/98 3 straipsnio 1 punktą, negalima aiškinti siaurai (šiuo klausimu žr. 2013 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Shell Nederland*, C-241/12 ir C-242/12, EU:C:2013:821, 38 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 19 Iš Direktyvos 2008/98 nuostatų matyti, kad sąvoka „atsikratyti“ apima medžiagos ar daikto „panaudojimą“ ir „šalinimą“, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 3 straipsnio 15 ir 19 punktus (šiuo klausimu žr. 2013 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Shell Nederland*, C-241/12 ir C-242/12, EU:C:2013:821, 39 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 20 Konkrečiau kalbant, ar egzistuoja „atliekos“, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2008/98, reikia nustatyti įvertinus visas aplinkybes, atsižvelgiant į šios direktyvos tikslą ir siekiant nepažeisti jos veiksmingumo (šiuo klausimu žr. 2013 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Shell Nederland*, C-241/12 ir C-242/12, EU:C:2013:821, 40 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 21 Kai kurios aplinkybės gali būti požymiai, jog medžiagos ar daikto buvo atsikratoma, ketinama atsikratyti arba turėjo būti atsikratoma, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2008/98 3 straipsnio 1 punktą (šiuo klausimu žr. 2013 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Shell Nederland*, C-241/12 ir C-242/12, EU:C:2013:821, 41 punktą).
- 22 Reikia atkreipti ypatingą dėmesį į aplinkybę, ar nagrinėjama medžiaga arba objektas nėra ar nebėra naudingas turėtojui, t. y. ši medžiaga ar daiktas yra našta, kurios jis bando atsikratyti. Jei taip iš tiesų yra, egzistuoja rizika, kad jų bus atsikratyta tokiu būdu, kuris padarys žalos aplinkai, būtent jie bus nekontroliuojamai paliekami, išmetami ar šalinami. Kadangi toks daiktas ar medžiaga patenka į sąvokos „atliekos“, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2008/98, taikymo sritį ir jiems taikomos šios direktyvos nuostatos, tai reiškia, kad šis daiktas ar ši medžiaga turi būti panaudoti ar pašalinti nesukeliant pavojaus žmonių sveikatai ir nenaudojant procesų ar būdų, galinčių pakenkti aplinkai (šiuo klausimu žr. 2013 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Shell Nederland*, C-241/12 ir C-242/12, EU:C:2013:821, 42 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 23 Šiuo klausimu pasakytina, kad norint įvertinti, ar daiktas, medžiaga arba produktas yra „atliekos“, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2008/98, svarbus kriterijus yra šio daikto, medžiagos ar produkto pakartotinio panaudojimo iš anksto neapdorojus tikimybė. Jei daiktą, medžiagą ar produktą ne tik galima dar kartą panaudoti, bet ir naudinga turėtojui ekonomiškai tai daryti, panaudojimo dar kartą tikimybė yra didelė. Tokiu atveju šis daiktas, medžiaga ar produktas yra ne našta, kurios turėtojas siektų „atsikratyti“, o tikras produktas (šiuo klausimu žr. 2007 m. gruodžio 18 d. Sprendimo *Komisija / Italija*, C-263/05, EU:C:2007:808, 38 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

- 24 Būtų visiškai nepateisinama Direktyvoje 2008/98 įtvirtintus reikalavimus, kuriais siekiama užtikrinti, kad panaudojimo ir šalinimo operacijos būtų atliekamos nesukeliant pavojaus žmonių sveikatai ir nenaudojant procesų ar būdų, galinčių pakenkti aplinkai, taikyti prekėms, medžiagoms ar produktams, kuriuos turėtojas ketina eksploatuoti ar parduoti, nepriklausomai nuo bet kokio panaudojimo. Tačiau, atsižvelgiant į pareigą plačiai aiškinti sąvoką „atliekos“, šiuos argumentus reikia taikyti tik tais atvejais, kada nagrinėjamo daikto ar medžiagos panaudojimas dar kartą yra ne tik galimas, bet ir užtikrintas, iš anksto neatliekant kurios nors iš Direktyvos 2008/98 II priede nurodytų naudojimo operacijų, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas (šiuo klausimu žr. 2013 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Shell Nederland*, C-241/12 ir C-242/12, EU:C:2013:821, 53 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 25 Galiausiai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, kuris vienintelis yra kompetentingas vertinti nagrinėjamos bylos faktines aplinkybes, turi patikrinti, ar aptariamo daikto ar medžiagos turėtojas iš tiesų ketino jų „atsikratyti“, atsižvelgdamas į visas nagrinėjamo atvejo aplinkybes ir paisydamas Direktyvos 2008/98 tikslo. O Teisingumo Teismas turi jam pateikti visas jo nagrinėjamam ginčui išspręsti naudingas gaires (šiuo klausimu žr. 2013 m. spalio 3 d. Sprendimo *Brady*, C-113/12, EU:C:2013:627, 47 punktą ir 2013 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Shell Nederland*, C-241/12 ir C-242/12, EU:C:2013:821, 48 punktą).
- 26 Nagrinėjamu atveju reikia išnagrinėti, ar aptariamą partiją sudarantys elektros prietaisai turėjo būti laikomi „atliekomis“ tuo momentu, kai apie juos išsiaiškino Nyderlandų muitinė.
- 27 Šiuo klausimu pasakytina, kad tuo atveju, jei *Tronex* įsigijo prietaisus, kurie jau ankstesniame etape tapo atliekomis, ir jų nepašalino ir nepanaudojo, reikėtų daryti išvadą, kad ji vežė atliekas pažeisdama atitinkamas Reglamento Nr. 1013/2006 nuostatas.
- 28 Vis dėlto, kiek tai susiję su prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nurodyta aplinkybe, kad aptariamą partiją sudarantys prietaisai jų turėtojams – naujais tokiais prietaisais prekiaujantiems mažmenininkams, didmenininkams ir jos importuotojams – buvo nebetinkami naudoti pagal pirminę paskirtį, pažymėtina, kad ši aplinkybė gali reikšti, jog aptariama partija buvo našta ir tiekėjai mėgino jos „atsikratyti“.
- 29 Dėl to, kad šie prietaisai dar turėjo likutinę vertę ir kad *Tronex* už juos iš tikrųjų sumokėjo tam tikrą pinigų sumą, atitinkančią šią vertę, pasakytina, jog pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją sąvokos „atliekos“ nereikia suprasti taip, kad ji neapima komercinę vertę turinčių medžiagų ir daiktų, kurie gali būti panaudojami iš naujo sudarant ekonominius sandorius (2013 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Shell Nederland*, C-241/12 ir C-242/12, EU:C:2013:821, 50 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 30 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui labiausiai kelia abejonių aplinkybė, kad didžioji šių prietaisų dalis buvo originaliose pakuotėse, tačiau kai kurie prietaisai buvo nesupakuoti. Iš tiesų aptariamą partiją sudarė, pirma, vartotojų remiantis produkto garantija grąžinti prietaisai ir, antra, prekės, kuriomis mažmenininkas, didmenininkas ar importuotojas nebeprekiavo, pavyzdžiui, dėl pakeisto asortimento. Be to, kai kurie prietaisai turėjo defektų.
- 31 Šiuo aspektu pažymėtina, kad vien aplinkybė, jog pardavėjas ir pirkėjas pardavimą laikė partijos pardavimu ir šioje partijoje yra atliekomis laikytinų prietaisų, nereiškia, kad visi šią partiją sudarantys prietaisai yra atliekos.
- 32 Pirma, kiek tai susiję su mažmenininko, didmenininko ar importuotojo asortimentui nebereikalingomis prekėmis, kurios vis dar buvo nepažeistose originaliose pakuotėse, galima teigti, kad tai yra naujos prekės, ir daryti prielaidą, kad jos yra veikiančios. Tokie elektros prietaisai gali būti laikomi rinkos prekėmis, kurios gali būti įprastos prekybos objektas ir iš principo nėra našta jų turėtojams, kaip nurodyta šio sprendimo 22 punkte primintoje jurisprudencijoje.

- 33 Teisingumo Teismo turimoje bylos medžiagoje nėra nieko, kas leistų manyti, kad šių prietaisų turėtojas ketino jų „atsikratyti“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2008/98 3 straipsnio 1 punktą. Vis dėlto prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, ar nėra aplinkybių, leidžiančių suabejoti, ar šios prekės tinkamai veikia.
- 34 Antra, dėl remiantis produkto garantija grąžintų elektroninių prietaisų pažymėtina, kad pagal sutarties sąlygas atliktas grąžinimas ir už tai atgauta pirkimo kainos suma negali būti prilyginti šalinimui. Iš tiesų tais atvejais, jei vartotojas grąžina netinkamą daiktą, už tai siekdamas atgauti sumokėtą pinigų sumą remdamasis garantija, suteikta pagal to daikto pirkimo–pardavimo sutartį, šis vartotojas negali būti laikomas norinčiu pašalinti ar panaudoti daiktą, kurio ketino „atsikratyti“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2008/98 3 straipsnio 1 punktą. Galiausiai reikia pridurti, kad tokiomis kaip pagrindinės bylos aplinkybėmis rizika, kad vartotojas atsikratys šio daikto tokiu būdu, kuris padarys žalos aplinkai, yra nedidelė (šiuo klausimu žr. 2013 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Shell Nederland*, C-241/12 ir C-242/12, EU:C:2013:821, 46 punktą).
- 35 Vis dėlto toks grąžinimas remiantis garantija neleidžia nustatyti, ar tokiomis aplinkybėmis šioje prekybos grandinėje atitinkamų elektros prietaisų pakartotinis panaudojimas yra užtikrintas, kaip reikalaujama pagal šio sprendimo 24 punkte primintą jurisprudenciją. Taigi siekiant nustatyti riziką, kad turėtojas atsikratys šių prietaisų tokiu būdu, kuris padarys žalos aplinkai, reikia patikrinti, ar remiantis produkto garantija grąžinti elektros prietaisai, jei turi defektų, dar gali būti parduoti nesutaisyti, kad galėtų būti naudojami pagal pirminę paskirtį, ir ar toks pakartotinis naudojimas yra užtikrintas.
- 36 Priešingai, jei prietaisų defektai, kuriuos reikia pašalinti, yra tokie, kad prietaisai nebegali būti naudojami pagal pirminę paskirtį, šie prietaisai yra našta turėtojui, taigi laikytini atliekomis, nes nėra užtikrintumo, kad turėtojas iš tikrųjų juos sutaisys. Kaip pažymėjo Europos Komisija savo rašytinėse pastabose, nustatant, ar daiktas yra „atliekos“, abejonės dėl to, ar šis daiktas dar galės būti parduotas ir tinkamai naudojamas pagal pirminę paskirtį, yra lemiamos.
- 37 Taisyso, būtino tam, kad atitinkamą daiktą vėl būtų galima naudoti pagal pirminę paskirtį, kaina nesvarbi, nes, pirma, jau vien dėl to, kad daiktas neveikia, jis tampa našta jo turėtojui ir, antra, kaip matyti iš pirmesnio punkto, daikto naudojimas pagal pirminę paskirtį ateityje nėra užtikrintas.
- 38 Taigi manytina, kad defektas, dėl kurio atitinkamas daiktas nebegali būti naudojamas pagal pirminę paskirtį, reiškia, kad tokio daikto pakartotinis naudojimas nėra užtikrintas.
- 39 Šiuo klausimu pažymėtina, kad tai, kaip turėtojas vertina trūkumą ar defektą, gali būti įrodymas, jog jis atsikrato, ketina ar privalo atsikratyti atitinkamo daikto. Jei jis parduoda arba perleidžia šį daiktą trečiajam asmeniui nepatikrinęs, ar daiktas veikia, manytina, kad šis daiktas turėtojui yra našta, kurios jis atsikrato, taigi toks daiktas laikytinas „atliekomis“, kaip jos suprantamos pagal Direktyvą 2008/98.
- 40 Siekdamas pagrįsti, kad defektų turintys prietaisai nėra atliekos, šių prekių turėtojas turi įrodyti, kad jų pakartotinis panaudojimas yra ne tik galimas, bet ir užtikrintas, ir įsitikinti, kad iš anksto atlikti tam reikalingi patikrinimai ar net taisymai.
- 41 Be to, turėtojas, ketinantis trečiajam asmeniui gabenti tokius prietaisus, kaip nagrinėjami pagrindinėje byloje, turi pasirūpinti, kad šie prietaisai būtų tinkamai supakuoti, ir taip apsaugoti nuo apgadinimo transportuojant. Jei prietaisai nesupakuoti, manytina, kad turėtojas ketina jų atsikratyti, nes supranta riziką, jog vežami prietaisai bus apgadininti.
- 42 Kaip pažymėjo generalinė advokatė savo išvados 42 punkte, įpareigojimas patikrinti ir prireikus pataisyti prekę, taip pat ją supakuoti yra Direktyvos 2008/98 tikslui proporcinga priemonė.

- 43 Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus, į pateiktus klausimus reikia atsakyti, kad elektros įrangos (kaip pagrindinėje byloje nagrinėjami prietaisai), kuri iš pradžių buvo skirta mažmeninei prekybai, bet vėliau vartotojai ją grąžino, arba kurią dėl įvairių priežasčių mažmenininkas grąžino tiekėjui, partijos gabenimas į trečiąją šalį laikytinas „atliekų vežimu“, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1013/2006 1 straipsnio 1 dalį, siejamą su šio reglamento 2 straipsnio 1 punktu ir Direktyvos 2008/98 3 straipsnio 1 punktu, jei šioje partijoje yra prietaisų, kurių veikimo galimybės nebuvo iš anksto nustatytos, arba jei vežami prietaisai nebuvo tinkamai apsaugoti nuo apgadinimo. O pardavėjo asortimentui nebereikalinga įranga, supakuota nepažeistose originaliose pakuotėse, nesant priešingų įrodymų, nelaikytini atliekomis.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 44 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

Elektros įrangos (kaip pagrindinėje byloje nagrinėjami prietaisai), kuri iš pradžių buvo skirta mažmeninei prekybai, bet vėliau vartotojai ją grąžino, arba kurią dėl įvairių priežasčių mažmenininkas grąžino tiekėjui, partijos gabenimas į trečiąją šalį laikytinas „atliekų vežimu“, kaip tai suprantama pagal 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo 1 straipsnio 1 dalį, siejamą su šio reglamento 2 straipsnio 1 punktu ir 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinamosios kai kurias direktyvas 3 straipsnio 1 punktu, jei šioje partijoje yra prietaisų, kurių veikimo galimybės nebuvo iš anksto nustatytos, arba jei vežami prietaisai nebuvo tinkamai apsaugoti nuo apgadinimo. O pardavėjo asortimentui nebereikalingi prietaisai, supakuoti nepažeistose originaliose pakuotėse, nesant priešingų įrodymų, nelaikytini atliekomis.

Parašai.